EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

20. 12. 2011 B7-0000/0000

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2011

Charles Tannock
Výbor pro zahraniční věci

B7-0000/0000

Usnesení Evropského parlamentu o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2011

Evropský parlament,

– s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Černá Hora na straně druhé, která byla uzavřena dne 29. března 2010[1],

– s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 9. prosince 2011 o pokroku Černé Hory v procesu přistoupení,

– s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 17. prosince 2010 udělit Černé Hoře status kandidátské země na přistoupení k Evropské unii,

– s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise o zprávě o pokroku Černé Hory za rok 2011 ze dne 12. října 2011 (SEK(2011)1204 v konečném znění),

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o strategii rozšíření a hlavních výzvách na období 2011–2012 ze dne 12. října 2011 (COM(2011)0666 v konečném znění),

– s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o stanovisku Komise k žádosti Černé Hory o členství v Evropské unii ze dne 9. listopadu 2010 (COM(2010)0670),

– s ohledem na prohlášení a doporučení, která na své třetí schůzi ve dnech 3.–4. října 2011 vydal Parlamentní výbor pro stabilizaci a přidružení Evropská unie-Černá hora,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

A. vzhledem k tomu, že členské státy EU usilují o zahájení přístupových jednání s Černou Horou v červnu 2012 a že Komise vyzvala Evropskou radu, aby předložila rámec pro jednání s touto zemí;

B. vzhledem k tomu, že Evropská rada pověřila Radu, aby na základě zprávy Komise posoudila pokrok Černé Hory;

C. vzhledem k tomu, že politická shoda o záležitostech týkajících se EU je i nadále v Černé Hoře vysoká a že základním kamenem zahraniční politiky země je pokračování v integraci do EU a NATO; vzhledem k tomu, že reformní úsilí vyžaduje silnou politickou vůli a prvořadý závazek reagovat na nadcházející výzvy v procesu přistoupení;

D. vzhledem k tomu, že Černá Hora učinila značný pokrok při plnění sedmi klíčových priorit, které v roce 2010 stanovila Komise, zejména pokud jde o fungování parlamentního

[1] Úř. věst. L 108, 29.4.2010, s. 3–354.

a volebního rámce, profesionalitu státní správy, nezávislost soudní moci, boj proti korupci a organizované trestné činnosti, zajištění svobody sdělovacích prostředků a spolupráci s občanskou společností;

E. vzhledem k tomu, že Černá Hora zaznamenala postupné zotavování svého hospodářství spolu s nízkou inflací a vysokým přílivem přímých zahraničních investic; vzhledem k tomu, že Černá Hora splnila ustanovení týkající se obchodu obsažená v Dohodě o stabilizaci a přidružení s EU;

F. vzhledem k tomu, že Černá Hora musí pokračovat v dalším reformním úsilí s cílem účinně provádět vládní akční plán týkající se klíčových priorit, urychlit zotavování z hospodářské krize a zároveň mimo jiné udržet fiskální stabilitu jako i posílit a vytvořit správní a institucionální kapacity nezbytné pro to, aby v budoucnu mohla převzít závazky vyplývající z členství v EU;

Obecné poznámky

1. bere na vědomí rozhodnutí Evropské rady s cílem zahájit přístupová jednání s Černou Horou v červnu 2012; vyzývá členské státy, aby příliš a bezdůvodně nezdržovaly zahájení rozhovorů vzhledem k tomu, že Černá Hora doposud učinila značný pokrok při plnění požadavků;

2. zdůrazňuje potřebu vyslat Černé Hoře a dalším zemím, které usilují o splnění kritérií pro členství, pozitivní signál; pevně věří, že kandidátské země a případné kandidátské země by měla být posuzovány výhradně na základě svých vlastních úspěchů a pokroků a jejich proces přidružení by v žádném případě neměl být spojován s pokrokem v dalších sousedních nebo kandidátských zemích s cílem zachovat důvěryhodnost procesu rozšiřování;

3. chválí Černou Horu, že dosáhla vysokého stupně souladu s kritérii pro členství tím, že zaznamenala celkově uspokojivé výsledky v klíčových prioritách;

4. zdůrazňuje, že komplexní a kvalitativní úsilí při provádění reforem, se zvláštním důrazem na oblast právního státu a základních práv a zejména boj proti korupci a organizované trestné činnosti, bude mít v rámci procesu přistoupení Černé Hory i nadále zásadní význam; vyzývá orgány Černé Hory, aby nadále hladce plnily závazky vyplývající z dohody o stabilizaci a přidružení;

5. vyzývá Černou Horu, aby pokračovala v konstruktivním dialogu mezi politickými silami s cílem zachovat soudržnost mnohonárodnostního charakteru země, překonat přetrvávající kulturní a národnostní rozdíly a předejít případné diskriminaci;

Politická kritéria

6. vítá legislativní opatření přijatá s cílem zlepšit práci vnitrostátního parlamentu; nicméně doporučuje pokračovat v dalším úsilí s cílem zlepšit transparentnost zákonodárného procesu, posílit účast veřejnosti na vypracovávání nových právních předpisů prostřednictvím užší konzultace s představiteli občanské společnosti, posílit správní kapacitu parlamentu a zlepšit tak jeho fungování, pokud jde jak o vypracovávání právních

předpisů, tak o politický dohled a demokratickou kontrolu výkonné moci, a rovněž častěji a účinněji využívat nástroj poradních a kontrolních slyšení;

7. vítá přijetí změn zákona o volbě městských zastupitelů a členů parlamentu jako jednu ze zbývajících podmínek v rámci sedmi klíčových priorit; vyzývá nicméně černohorské orgány, aby tyty legislativní úspěchy doplnily o nová opatření na posílení rovnosti žen a mužů, jelikož tato rovnost dosud není v praxi zaručena;

8. chválí rovněž přijetí změn zákona o vzdělávání, které ukončily dlouhé politické rozpory ohledně postavení srbského jazyka ve vzdělávacím systému Černé Hory; domnívá se, že tento pozitivní kompromis odkazuje na široký konsensus všech politických sil ohledně soudržného, ale rovněž mnohonárodnostního a nábožensky pluralitního charakteru země;

9. považuje novou strategii reformy veřejné správy na období 2011–2016 za pozitivní krok zaměřený na zavádění evropských norem pro přijímání pracovníků, služební postup a zlepšení účinnosti správy; naléhá na vládu Černé Hory, aby řešila klíčové aspekty administrativy, které v rámci rozhodování nadále špatně fungují, a organizaci státní správy včetně systému přenesení a decentralizace pravomocí s cílem vytvořit odpolitizovanou a profesionální státní správu jednající účinně a nestranně; vyzývá orgány, aby se zaměřily na řádnou správu, aby přispěly k postupnému rozvoji právní a administrativní kultury a aby se vypořádaly s přetíženými a administrativními kapacitami;

10. konstatuje pokrok v reformě soudnictví, mimo jiné zejména při snižování počtu neuzavřených případů u soudů, v přijímání opatření na posílení nezávislosti, odpovědnosti, autonomie a účinnosti soudců a státních zástupců, což je jedna z klíčových priorit, a v systematičtějším používání disciplinárního řízení proti podezřelým soudcům a státním zástupcům ze strany soudní rady; vyzývá parlament Černé Hory, aby přijal právní předpisy na posílení právní nezávislosti soudního systému a profesní autonomie rady státních zástupců; zdůrazňuje, že je třeba účinněji sledovat korupci a předpisy týkající se střetu zájmů; vyzývá ke zjednodušení soudního systému zaměřeného na účinné soudnictví vzhledem k tomu, že Černá Hora je stále jednou ze zemí s nejvyšším počtem soudů nejnižšího stupně, soudců, státních zástupců a administrativních zaměstnanců na obyvatele v Evropě;

11. vítá další pozitivní pokrok v přijímání protikorupčních právních předpisů, zejména nový zákon o veřejných zakázkách, zákon o financování politických stran a změny zákona o středu zájmů; konstatuje nicméně, že korupce je v mnoha oblastech stále rozšířená a že je i nadále předmětem zvláštního zájmu; opakuje, že je třeba pokračovat v tom, aby se zvýšil počet rozsudků v případech korupce, zavést konkrétnější mechanismus uplatňování a monitorování protikorupčních iniciativ a posílit spolupráci mezi agenturami a výměnu informací zejména mezi policií a státními zástupci; pobízí parlament Černé Hory, aby posílil svůj dohled nad protikorupčními orgány;

12. zdůrazňuje, že je třeba zintenzívnit boj proti organizovanému zločinu, zejména s ohledem na posílení administrativních a vyšetřovacích kapacit policie a orgánů činných v trestním řízení s cílem zlepšit jejich účinnost; domnívá se, že je důležité zintenzívnit úsilí, pokud jde o účinné zpracovávání informací o trestné činnosti, a v budoucnu rozšířit mezinárodní a regionální spolupráci na boj proti organizovanému zločinu, především praní peněz a pašování;

13. uznává legislativní pokrok v zajišťování svobody projevu ve sdělovacích prostředcích, konstatuje však, že se údajně stále vyskytují případy zastrašování novinářů a fyzického násilí vůči nim a že byl informován o omezování svobody sdělovacích prostředků; vyzývá orgány Černé Hory, aby prokázaly svůj závazek, pokud jde o sdělovací prostředky, které nebudou politicky ovlivňovány, a zajištění nezávislosti regulačních orgánů; vyzývá vládu Černé Hory, aby navrhla takovou změnu stávajících právních předpisů o svobodě informací, která by nevedla k omezení přístupu k informacím a ke snížení transparentnosti; vyzývá novináře, aby dodržovali profesní etiku a normy, pokud jde o ochranu soukromí a důstojnost ve sdělovacích prostředcích;

14. vítá úsilí vlády zlepšit spolupráci s nevládními organizacemi a vyzývá k další konzultaci s občanskou společností, pokud jde o tvorbu politik a právních předpisů; považuje za pozitivní, že státní orgány jmenovaly kontaktní osoby pro nevládní organizace a že mnoho z těchto orgánů stanovilo požadavky a postupy pro výběr zástupců občanské společnosti do příslušných pracovních skupin zřízených vládou;

15. chválí obecně dobré vztahy mezi menšinami včetně vypořádání se s citlivými otázkami, jako jsou etnická příslušnost a jazyk při sčítání lidu; s uspokojením konstatuje, že legislativní rámec týkají se antidiskriminačních politik a ochrany menšin je již z velké části uplatňován; zdůrazňuje, že je třeba další úsilí, pokud jde o jeho uplatňování; vyzývá orgány Černé Hory, aby přijaly další opatření na zajištění lepšího zastoupení menšin ve veřejných orgánech na vnitrostátní a místní úrovni vzhledem k tomu, že osoby patřící k menšinám jsou ve veřejných orgánech nadále nedostatečně zastoupeny; vyzývá orgány, aby bojovaly proti diskriminaci komunit Romů, Aškaliů a Egypťanů a aby zlepšily jejich životní podmínky, přístup ke službám sociálního zabezpečení, zdravotní péče, vzdělávání, bydlení a zaměstnanosti;

16. pobízí Černou Horu, aby posílila právní rámec, který spravuje práva osob se zdravotním postižením, a zlepšila jejich přístup k zaměstnanosti, a to i ve veřejných orgánech; vyzývá orgány, aby přizpůsobily veřejná prostranství potřebám těchto osob a pokračovaly v informační kampani zaměřené na sociální začlenění osob se zdravotním postižením;

17. konstatuje, že v současnosti je v Černé Hoře více než 15 000 vysídlených osob pocházejících z Chorvatska, Bosny a Hercegoviny a Kosova, vyzývá vládu Černé Hory, aby našla trvalé a udržitelné řešení této otázky rovněž prostřednictvím úplného provedení její příslušné strategie a vynaložením dalšího úsilí s cílem poskytnout těmto osobám právní postavení; považuje za důležité, aby se vrátily do své země původu, rovněž aby byly odstraněny přetrvávající překážky mezi zeměmi v této oblasti a aby byl usnadněn jejich návrat; s uspokojením konstatuje, že se Černá Hora aktivně účastní v regionálním programu nazvaném „Bělehradská iniciativa“;

Hospodářská kritéria

18. chválí Černou Horu za udržování makroekonomické stability země, rovněž však konstatuje předpokládané zpomalení hospodářského růstu a trvale vysokou míru nezaměstnanosti; pobízí vládu, aby urychlila zotavování z těžkého hospodářského útlumu, který zaznamenala v roce 2009, a udržela fiskální stabilitu tím, že bude pokračovat v obezřetnější fiskální politice a snižování veřejného dluhu s cílem vytvořit zdravý hospodářský růst, který povede ke zlepšení životní úrovně;

19. vítá přijetí důležitých strukturálních reforem, jako je reforma veřejného důchodového systému, zjednodušení zaměstnávání ve veřejné správě nebo nové finanční schéma pro místní samosprávy; pobízí Černou Horu, aby pokračovala ve strukturálních reformách, zejména v posílení právního státu, fyzické infrastruktury a lidských zdrojů, a aby pokračovala v přijímání dalších opatření na odstranění obchodních překážek, zlepšení obchodního prostředí, zvýšení flexibility pracovního trhu a podporu konkurenceschopného vývozu; nadále je znepokojen vysokou mírou stínové zaměstnanosti a ekonomiky, kterou jsou zásadní výzvou pro ekonomiku a společnost Černé Hory;

Schopnost převzít závazky vyplývající z členství

20. vyzývá vládu Černé Hory, aby výrazně posílila institucionální a správní kapacity a spolupráci a kooperaci týkající se přistoupení mezi příslušnými státními orgány; vyzývá orgány, aby se zabývaly roztříštěností administrativního systému a překrývajícími se pravomocemi a aby v souladu s ministerstvy rozvinuly kapacity tvorby politik s cílem zlepšit kvalitu právních předpisů a rovněž posílit právní stát;

21. vítá přijetí vládního plánu, který nastiňuje politiku černé Hory v oblasti energetiky do roku 2030, a konstatuje, že reforma odvětví energetiky je zcela zásadní výzvou, na kterou musí země reagovat; naléhá na orgány, aby urychlily pokrok v oblasti zabezpečení dodávek energie a pokračovaly v dalších úsilích směřujících k vytvoření právního prostředí, které by podporovalo zvýšené využívání obnovitelných zdrojů energie ve všech odvětvích, jak požaduje příslušné *acquis* EU o obnovitelné energii;

22. vyzývá Černou Horu, aby usilovala o dosažení pokroku při sbližování vnitrostátních právních předpisů s *acquis*, pokud jde o přístup k informacím o životním prostředí, přístup ke spravedlnosti, environmentální odpovědnost a ustanovení o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí, pokud jde o přeshraniční aspekty; naléhá na orgány, aby systematicky začleňovaly otázky životního prostředí a změny klimatu do dalších odvětvových politik; považuje za velmi důležité, aby byly řešeny problémy související s pevným odpadem, odpadní vodou a nedostatečně regulovaným systémem řízení odpadu, aby byla zavedena přísnější trestní opatření pro všechny, kteří porušují platné právní předpisy, a vytvořen účinný inspekční monitorovací systém; dále opakuje, že je třeba vyřešit nejasné rozdělení pravomocí mezi orgány a nesoulad v jejich činnostech, což brzdí pokrok v oblasti ochrany životního prostředí;

23. chválí Černou Horu, že se stala celosvětovou turistickou destinací s vysokým potenciálem pro další rozvoj; konstatuje však, že cestovní ruch představuje potencionální riziko pro životní prostředí, a vyzývá vládu k dalším krokům na ochranu přírody, rovněž podél pobřeží Jaderského moře;

24. vyzývá vládu Černé Hory, aby urychlila vytvoření struktur nezbytných pro řízení společné zemědělské politiky, jako jsou platební agentura a integrovaný administrativní a kontrolní systém; vyzývá k pokroku, pokud jde o politiku zemědělství a rozvoje venkova, a to prostřednictvím dalšího úsilí o rozvoj politik a využíváním dostupné finanční pomoci;

25. chválí Černou Horu, že se na ministerské konferenci Světové obchodní organizace (WTO) konané dne 17. prosince 2011 stala členem této organizace; domnívá se, že členství ve

WTO zaručí transparentnější, předvídatelnější a přitažlivější prostředí pro obchodní a zahraniční investice;

26. vyzývá orgány Černé Hory, aby provedly příslušné právní předpisy o nezávislosti centrální banky, peněžním financování, zvýhodněném přístupu veřejných orgánů k finančním institucím a ochraně eura; konstatuje, že budou muset být podrobně definovány důsledky pro měnový systém Černé Hory a že tyto důsledky budou muset být řešeny během dalších jednáních o přistoupení;

27. chválí Černou Horu, že až doposud řádně provádí bezvízový režim s schengenským prostorem, který vstoupil v platnost dne 19. prosince 2009; naléhá nicméně na orgány, aby modernizovaly správní kapacity Ministerstva pro zahraniční věci a evropskou integraci a svou diplomatickou a konzulární síť a mimo jiné vytvořily online propojení mezi vnitrostátním vízovým systémem ministerstva a diplomatickými a konzulárními zastoupeními zavedením vízového štítku s ochrannými znaky;

Regionální spolupráce

28. chválí Černou Horu za její odhodlání a konstruktivní úlohu, kterou přispívá k regionální stabilitě a posílení dobrých sousedských vztahů s ostatními zeměmi západního Balkánu; s uspokojením konstatuje, že Černá Hora hraje aktivní úlohu v mnoha regionálních iniciativách v jihovýchodní Evropě; zdůrazňuje zejména odhodlání Černé Hory podepsat dohody o vydávání s Chorvatskem, bývalou Jugoslávskou republikou Makedonie a Srbskem, které je doloženo uzavřením dohod o spolupráci s finančními informačními službami dalších zemí a připojením se k prohlášení, které dne 7. listopadu 2011 učinili ministři zahraničních věcí Srbska, Černé Hory, Chorvatska a Bosny a Hercegoviny a které je zaměřené na hledání řešení otázky uprchlíků v regionu;

29. vítá závazek jak Černé Hory, tak Srbska ozdravit bilaterální vztahy; vyzývá politické a náboženské představitele obou zemí, aby nadále zlepšovali úroveň dialogu mezi menšinami a náboženstvími s cílem dosáhnout dohody upravující postavení srbské pravoslavné církve v Černé Hoře;

30. s uspokojeném konstatuje, že Černá Hora má dobré sousedské vztahy s Chorvatskem; vítá dohodu o spolupráci mezi donucovacími orgány Černé Hory a Srbska, která stanoví rámec pro společné činnosti v různých oblastech práce policie, jako je předcházení trestné činnosti, ochrana hranic a boj proti komplexním formám regionální a mezinárodní organizované trestné činnosti; vyzývá obě strany, aby pokračovaly ve společném úsilí o nalezení trvalého řešení dosud nevyřešené otázky vlastnictví území poloostrova Prevlaka;

°

° °

31. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládě a parlamentu Černé Hory.